PROPOSITIO LEGATI Sereniſſimi Ducis Neoburgici.

Sereniſſimæ Reipub Poloniæ, Magníq; Ducatus Lithu: Proceres & Ordines.

Reuerendiſsimi, Excellentiſsimi, Illuſtriſsimi, Perilluſtres, Magnifici, & Generoſiſsimi Domini, Flos liberrimæ Nobilitatis, Fortiſsimi Equites.

INclitiſsimum & Auguſtiſsimũ, hoc Regnum multa habere à Deo ſingularia, & Coronam Regiam Clariſsimæ & Nobiliſsimæ Nationis propriis quibuſdam fulgoribus coruſcare, quum non pauca ſint quæ demonſtrant, nihil tamen æquè extra omnem dubitationem collocat, quàm Comitiorum ratio, inprimis autem Electio Regum, ſemper inſignis generoſo libertatis vſu conſpicua ac admirabilis & heroico veræ Nobilitatis actu planè incomparabilis.

Quapropter hoc tempore, quo Optimus Rex, cœleſti inſtinctu, reliquum vitæ Deo ſoli impendendum, & interualli aliquid inter curas ſæculi, ſupremàque funera interponendum eſſe, magno animo iudicauit; vniuerſi Orbis expectatio, non tàm eligendi Regis merita, quâm eligentium conſilium ac prouidentiam intuetur, fauſtiſque ominibus proſequitur.

Peracturi enim eſtis, Sapientiſsimi Viri, hoc opus toti

Rei Chriſtianæ præſidio ornamentòque futurum. Rex inuenietur qui eſt digniſsimus. Optimus exiſtimabitur & præclariſsimo huic Regno vtiliſsimus, quem ſumma huius Venerabilis Concilii prudentia ad Regium ſolium prouexerit.

Interim ad honorem Nobiliſsimæ gentis pertinet, quod Communis famæ iudicio, non niſi ingentis celebritatis Principes huic faſtigio idonei deſtinantur. Sitque & maneat ſua cuique quantacunque eſſe poteſt, laus & commendatio.

Qui verò æternitati & gloriæ Imperii Veſtri, ſimul Veſtræ Libertati, ipſemet quippè libertati innutritus & aſſuetus; & diutiùs ſtuduerit, & maiore ſemper zelo fuerit addictus; vnus eſt Sereniſsimus Princeps ac Dominus, Dominus Philipus Wilhelmus Comes Palatinus Rheni, Bauariæ, Iuliaci, Cliuiæ, ac Montium Dux, Dominus Noſter Clementiſsimus. Qui Regiæ huic ac Inuictæ Reipublicæ immortales profitetur gratias, quod dignum cenſuerit, quem nunciato, per literas Interregno, ad priſtina pia erga Sereniſsimam Rempublicam, Patriam Veſtram, & ſi nunquam intermiſſa ſtudia, denuò amãter inuitaret.

Quod igitur Sereniſsimus Princeps Nos huc legauit, non fiduciã ſui, non ſpei duntaxat ſuæ, ſed amplitudinis, reuerentiæ, & obſeruantiæ cauſa fecit, quâ ſe deuinctum agnoſcit florentiſsimæ Genti; cui maxima quæque & plurima debẽs, cupit plura debere, & maiora præſtare.

Tum Sereniſsimæ huius Reipub: tranquillitati ex animo gratulatur, quod in his omnium penè rerum inclinationibus atque ruinis, vel ſupra omnium fidem, tanta eſt vt omninò ipſa ſibi ſufficiat. Auguſta hæc Reſpublica, niſi, antiquo more, vnum caput, ſuâpte ſponte mallet.

Quum

Quùm verò forinſecùs; id adſciſcere mens eſſe videatur, de gente circumſpicietur, cuius indoles commoda ſit, quæ Nobilitatem, & Libertatem ſolito curatiùs cùm propugnet ſuam, tùm ferat, ornet, augeat alienam.

Quod itaque Sapientiſsimi Poloniæ & Lithuaniæ Magnates, Equiteſque vnis ac ſolis Excellentiarum, & Generoſitatum Veſtrarum auſpiciis, votis, ſuffragiis, placitiſq; fiat, vnde hîc electio Regum vnicè pendet, Sereniſsimæ Reipublicæ amici optant, atque commendant, Sereniſsimum Principem Noſtrum, Ducem Palatino Neoburgicum, Polonum Vobis commendant, Lithuano-Polonum. Non loco, ſed ſanguine, non natiuitate ſed genere, ſed origine. Non Piaſtum, ſed Piaſteum bis Iagellonigenam, binarum Iagellonidum Coniugem, Filiorum quater Iagellonicorum Patrem.

Ortus is eſt è Vetuſtiſsima & Nobiliſsima Palatina Domo tot Imperatorũ, Regum, Electorum, Heroum, Parente atque Nutrice. Cæterum ipſe Iagellonis quadrinepos, filii eius Caſimiri, bis trinepos, cùm ex Barbara filia, tum è filio Vladislao, Poloniæ Principe, Hungariæ & Bohemiæ Rege.

Nihili equidem hoc omne eſt, ſi ius ſpectetur, quod quippe nullũ inde penitus eſt; Vobis tamen Sancta ſemper Iagellonis ſtirps, quin ne feminæ quidem ex ea neglectæ.

Huc olim delatus Sereniſsimus Princeps, quantopere commendatus fuerit ab Vladiſlao Magno, pleriſq; Veſtrûm, Excellentiſsimi & Generoſiſsimi Domini conſtat. Nunc quòd Regia illius ſorore, primâ vxore, & liberis ex ea caret, infelicior quidem, at nihilo factus indignior eſt, cuius meminerit bonitas & beneuolentia veſtra.

 Adere-

Adderemus hodiernam Sereniſsimam Principis Coniu-gem, & Ipſam ſtirpe bis Veſtram, niſi Vobis aliqua ſtirpis quidem, potior Virtutis ac Princeps cura eſſet.

Virtutis certè fuit, quod Sereniſsimus Princeps animũ huc appulit, innocentiſsimo tamen Molimine, ac intra modum. In omni hoc rerũ tranſitu noluit intempeſtiuè ſpem conſumere, iuſto ſe tempori, imò voluntati Veſtræ reſeruauit. Semper ſincerè ſollicitus, vt libertati inæſtimabili & communi theſauro religioſiſsimè & ſanctiſsimè caueretur. vt omnia licitis, æquis, honeſtis, placidiſque mediis fierent, non per improba fædera, non per Infideles, Barbaros, Tartaros, Coſacos, non per præcoces & malignas artes, non per cuiuſquam præiudicium, non per prauarum chartarũ ſparſiones, idque genus meditamenta, qualia & audere & bonis Viris imputare indecorum & nefas eſt.

Vna placidiſsimo Principi cura, hæc charitas, hic ſcopus, Summi Viri, Vobis laborare Reique publicæ, vt Vos viciſsim ipſi faueatis, qui vt potè inſolidum omnia Eminentiſsimæ huic Reipublicæ debebit.

Nullo is alio, niſi Veſtro fauore, nulla affinitate, niſi Veſtra ſe commendat. Sereniſsimæ Reipublicæ amicorũ commendationibus, pace Veſtrâ, vtitur. Solâ Excellentiarum & Generoſitatum Veſtrarum dignatione, indulgentiâ, benignitate & auctoritate nititur vnicè, niteturque.

Satis ſuperq; ſibi ſufficit Polonia. Rege ei opus, non tam qui multum afferat, quàm qui nihil auferat, nil deterat, peſſundetué. Qui iuxtà cum omnibus ſuis ſolidè Catholicus ſit. Qui res benè ordinet. Solerter amplificet. Generosè adminiſtret. Fructuose diſpenſet: Qui nulla, niſi

Reip.

Reipublicæ bella habeat. Qui pacem colat. Commercia instauret & diſciplinam. Qui totus Veſtræ ſpontis ſit. Nemini obnoxius niſi Legibus. Impermixtus rebus alienis. Qui Regnum nouis periculis, priuatis prætenſionibus, diffidentiis, ſimultatibus, æmulationibus, bellis denique non implicet. Qui ſuſtentandis per ſe ſuis par. Nemini ſuſpectus. De ſuo, ſicubi opus, Vobis leuationi futurus, ſine exprobratione; nunquam oneri ſit. Qui cùm ad ſeria ventũ, omnibus par negotiis, ingeniô, iudiciô, corpore, ſermone, ſtilo, opere. Laborum tolerans. tractabili, compoſitô, culto ſit animô. præclará morum continentiá, nec inſciens bellare, nec appetens, maturus, conſideratus. prouidens. affabilis, ex vſu intelligens muneris ſui.

Qualis an Sereniſſimus noſter Princeps ſit, Veſtrarum Excellentiſſ: & Generoſ. Sapientiſsimi Viri, erit iudicatio. Experiundo ſanè patebit, omnia iunctim Principi huic in promptu fore, quæ ad propitiandum Genium Generoſiſſimæ nationis ſpectant. Vnde felix Germanici Polonicique nominis copula, pari communis Libertatis & publicæ ſecuritatis ingeniô auctorata, orietur, maximo huius Regni & vniuerſæ Rei Chriſtianæ emolumento.

Iagellonis vtique Caſimiri, Sigiſmundi I. fratris ſimul & ſororis, proximam propaginem, Diui Sigiſmundi III Generum, Vladiſlai & Ioannis Caſimiri Regum affinem ſororiũ, ſi Excellentiæ & Generoſitates Veſtræ velint, en habetis, maximi & optimi Viri! Principem Germano-Polonum, Catholicum, Iuſtitiæ, Æquitatis, Militiæ & Ciuium benè de Patria merentium, peramantem, nullis hoſtilitatibus implicitum. Linguarum Latinæ, Italicæ, Gallicæ, aliarũq;

ſcien-

ſcientem, nec Polonicæ inſcium. Cui, per Dei gratiam, morborum expers, compacta & profectò benè valens ætas. pleriſque inimitabilis vigor. Cui venari, equitare; ſub dio viuere, pars dietę imò medicinæ eſt. Cui florentes ſubſunt nec exiguæ ad Rhenum & Danubium Ditiones atq; Principatus, non vnis millionibus, nec ſemel, ſed quoties opus, intra breue tempus perſoluendis; tùm, aliquot millibus bonorū Militum parandis alendiſq; pares. Quemadmodum multoties è terris Sereniſsimi Principis, fœcundiſsimo fundo fontèque, integri Exercitus conſcripti, diù ſeruati & in Campum educti ſunt.

Qui Liberos nec plures huc adducet, neque aliis modis aut Conditionibus, quam ipſi voletis. Quibus nihil de bonis Reipublicæ Regalibus & Spiritualibus conferet, aut curabit conferri. Domi abundè illis eſt. à Veſtris nutibus dependebunt. Sub optima nunc educatione, & deinceps facturi ad amuſsim, quicquid ſtatuet Sereniſsimus Parens. Cui Leges Veſtræ & volūtates pro moderamine erūt & omnis vitæ Regula. Qui Excellent: & Generoſit: Veſtrarū ſeſe placitis tantò magis aptaturus eſt, quantò plura maioraque dat pignora quàm optimè de Republica merendi. Iuuentuti Polonæ & Lithuanæ ad ſtudiorum Exercitiorumq; cultum capeſſendum, Coloniæ Agrippinæ & Ingolſtadii ſumptus ſuppeditaturus.

Quá pollet peritia, ſolertiá & dexteritate, effecturus, vt commercia fructuoſiſsimè poſsint effloreſcere.

Improbam ac mendoſam monetam, ſuis impendiis fortitèr profligaturus.

Tria

Tria fortalitia, locis idoneis, Reiq; publicæ, placituris, ære ſuo extructurus.

Porrò Sereniſsimæ Reipub. ſi neceſſaria tempora id poſtulent, in ſubſidium adducturus, quatuor vel quinq; millia peditum.

Tùm ſi Reipubl: ex pactis recens conuentis ſuum non reſtituatur, indeque bellum Regno inferatur, Sereniſsimus Princeps Officiis ſtudiiſq; ſuis, apud cæteros vicinos cognatos ſuos, fideliſsimè præſtabit, vt eorum opem & coniunctionem, vtilem Reipublicæ aduerſus illum tùm hoſtem communem impetret, ſpe certa ftetus, fore vt ea nullo modo deſit. Omni quoq; ratione, quæ Sereniſsimæ Reipub. opportuna videbitur, allaborabit apud Sacram Cæſaream Maieſtatem, ac in Comitiis Imperii, vt & inde auxilia præſtò ſint, ſi à Turca periculum & bellum contra hoc Regnum aliquando moueri contingat.

Idem Sereniſſimus Princeps, Sereniſsimæ Reipublicæ vel ſanguine ſuo inſeruire cupidiſsimus, promptum ſe, corpus; & caput ſuum ad omnia, quæ in pręſens & impoſterum Regni ſalus, Amplitudo & Gloria poſcunt, offert, atq; vt Regnum oneribus leuetur, ad *vnum* integrum *Annum*, Exercitum ſuiſmet impendiis alere, eius membris benefacere, cumque ipſis ipſe, aduerſus hoſtes Regni quoſcunque alacriter prodire, vnà cum iis vtramque fortunam experiri & omnes vires ſuas periclitari paratus eſt.

Agite modò fortiſsima pectora, Libertate Veſtra & prudentia, candore, iure, ſtatuque veſtro freti, ſpe, ambitu, æmulatu, omnes vnanimiter abſoluite.

Prin-

Princeps noſter eſt Ducatuum ſuorum Poſſeſſor quietus, amantiſſimus ſuis. Dei metuens. Obſeruans Legum. Veteris moris retinens. fidei ſeruans. amans ſanè Libertatis & Militis, Nobilitatis & Equeſtris Ordinis longè amantiſsimus. Senatorij per quàm reuerens. Pater eſt, Germanus, imò Polonus eſt. Multis nominibus veſter eſt, Addite modò, quod, pleniſsimò Liberrimæ Electionis iure vſuque, Vos vnicè poteſtis: & quod nos petimus, optamus atque vouemus.

In quo auſpicato omine conquieſcimus, & Deum precamur, Deum Fortem, Deum Pacis, Deum Conſilii, vt eam Excellentiis & Generoſitatibus Veſtris mentem indat, Spiritum Principalem; vnde cum perenni fructu, ac triumphali totius Imperii Sarmatici Gloria, Voti damnemur ſinguli, exitu lætemur Vniuerſi.